

БІЗНЕС-СТАЖУВАННЯ ПО ПРОГРАМІ SABIT–2011

Міжнародна група фахівців у галузі інноваційного менеджменту з Азербайджану, Киргизстану, Молдови, Російської Федерації та України взяла участь у спеціальній американській програмі ділових стажувань «Права на інтелектуальну власність: передача й комерціалізація технологій» (програма SABIT Міністерства торгівлі США – *Special American Business Internship Training*). У групі було 17 осіб, у т.ч. четверо спеціалістів з України. Стажування проходило у Вашингтоні від 22 січня до 12 лютого 2011 р. Основним завданням програми було ознайомлення з американським законодавством щодо захисту прав автора (творця) на результати інтелектуальної діяльності у науково-технічній, художньо-літературній, промислово-підприємницькій, торговельній та інших областях. Окремо фахівців ознайомили з питанням, як у США здійснюється комерціалізація інтелектуальної власності, зокрема, за допомогою яких організаційно-правових і фінансово-економічних механізмів нові ідеї і технології виводяться на ринок.

Програма SABIT «Права на інтелектуальну власність: передача й комерціалізація технологій» призначена допомогти спеціалістам з інших країн, в основному з країн пострадянського простору, набутти нові знання і навички, необхідні для формування національних і регіональних інноваційних системи, щоби налагодити ефективну взаємодію у системі «освіта–наука–підприємництво–фінансові установи–група–влада» з метою створення нових наукоємних робочих місць і підвищення конкурентоспроможності підприємств, регіонів, країн на основі пошуку, підтримки і розвитку талантів та комерціалізації нових ідей.

У рамках програми відбулася зустріч з керівництвом програми SABIT. Професор кафедри міжнародної комунікації факультету міжнародних відносин Американського університету *Jari Viver* прочитав лекцію з проблем міжкультурної комунікації. У Вашингтоні делегати ознайомилися з роботою Адміністрації малого бізнесу США (SBA), зокрема з такими її програмами, як «Програма досліджень в області інновацій у малому бізнесі (SBIR)» та «Програма передачі технологій у малому бізнесі (STTR)», відвідали Національний інститут стандартів і технологій, в якому ознайомилися з роботою відділу технологічних партнерств і програмою технологічних інновацій. Пізнавальною і корисною була зустріч з керівництвом Асоціації університетських менеджерів нових технологій (AUTM), яка була заснована у США у 1974 р.

27 січня делегація працювала у Бюро патентів і товарних знаків США (USPTO). Бюро консулює Президента США, Міністерство торгівлі та американські урядові організації з питань політики в області захисту і дотримання прав інтелектуальної власності і сприяє ефективному захисту цих прав у всьому світі. Спеціалістами Бюро були прочитані лекції і проведені семінарські заняття з питань авторського права, товарних знаків, патентів, комерційної таємниці, законів і політики США у сфері комерціалізації технологій.

Відбулися цікаві та інформативні зустрічі з фахівцями провідних юридичних компаній «Baker Botts L.L.P.», «Staas&Halsey L.L.P.» та Товариства керівників в області ліцензування (Licensing Executives Society (LES)).

Початковий вашингтонський етап стажування завершився 28 січня зустріччю з представ-

никами незалежної некомерційної організації «CRDF Global», утвореної у 1995 р. Національним науковим фондом США за рішенням Конгресу США. Ця організація сприяє розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва шляхом видачі грантів, технічних ресурсів і підготовки кадрів.

29 січня делегація вилетіла із Вашингтону у м. Сірак'юс (штат Нью-Йорк), де відвідала Сірак'юський університет. Там учасників познайомили з інфраструктурою комерціалізації інтелектуальної власності і підтримки інноваційної та підприємницької діяльності, а також активізації творчої активності студентської молоді. Делегати ознайомилися з функціонуванням юридичного науково-технологічного центру штату Нью-Йорк (NYSSTLC), який був утворений у 2004 р. Нью-Йоркським державним фондом науки, техніки та інноваційної діяльності (NYS-TAR) на базі юридичного факультету цього університету. Цікавими були презентації відділу передачі технологій і промислового розвитку та віце-президента з наукової роботи Сірак'юського університету, центру технологій і комерціалізації Корнельського університету.

Змістовно пройшли зустрічі в університетській школі менеджменту ім. Мартіна Уїтмена, центрі підприємницької діяльності «Falcone», інноваційному центрі «South Side», юридичній фірмі «Bond, Schoeneck & King, P.L.L.C.». Група ознайомилися з ініціативою Фонду Кауфмана (м. Канзас-Сіті, штат Міссурі) по вдосконаленню навчання підприємств у коледжах та університетах, способами фінансування переможців конкурсів студентських бізнес-планів та фондами підтримки молодіжних підприємств і жіночих ділових ініціатив.

1 лютого делегатів приймала некомерційна Корпорація «Center State», яка вносить свої пропозиції щодо планів регіонального економічного розвитку на основі створення партнерств між освітою, наукою та бізнесом. Ознайомились делегати також з діяльністю технопарку «The Tech Garden», який сприяє підприємницькій діяльності у м. Сірак'юс і у регіоні в

цілому шляхом стимулювання технічної творчості через інкубатор нових технологій і підтримку стартап-компаній. Перед делегатами виступили підприємці, які отримали допомогу в технопарку і створили свої високотехнологічні фірми, представники студентського бізнес-інкубатора, мережі регіональних центрів розвитку технологій (RTDC). Організація з розвитку нових технологій (ТДО) є однією з програм, через яку RTDC надають новаторам ділову допомогу, фінансування і венчурний капітал, а також інформацію і підтримку в отриманні федеральних грантів. На завершення цього дня група відвідала центр передового досвіду «Syracuse CoE». Центр представляє собою об'єднання фірм, організацій і установ, яке створює інновації з метою поліпшення здоров'я, продуктивності, безпеки і гармонійного розвитку людини в умовах міського середовища.

3 лютого делегати прибули у штат Нью-Джерсі, в якому ознайомилися з діяльністю Агенства з економічного розвитку (ЕДА) цього штату. У м. Північний Брансуїк відвідали Центр комерціалізації інноваційних технологій (ССІТ), що діє в рамках ЕДА і є одним з найбільш відомих інкубаторів нових технологій у США для біомедичних і біотехнологічних компаній. У Філадельфії група зустрілася з фахівцями юридичної фірми «Paul & Paul», яка пропонує своїм клієнтам повний спектр послуг в області інтелектуальної власності. Серед юристів фірми — колишні інженери-проектувальники, технологи, вчені і патентні експерти.

4 лютого група поїхала у науковий центр «University City Science Center», заснований у Філадельфії в 1963 році. Даний науковий центр підтримує комерціалізацію технологій і економічний розвиток, який базується на інноваціях як на своїй території, так і у регіоні Великої Філадельфії в цілому. Делегатів приймала компанія «Edison Ventures». Венчурна компанія була заснована в 1986 році і займається тим, що у партнерстві з підприємцями і фінансовими установами працює над створенням успішних компаній у сфері інформаційних технологій.

Протягом 7—9 лютого у Солт-Лейк-Сіті та в інших містах штату Юта фахівці делегації ознайомилися з роботою відділу комерціалізації технологій університету ім. Бригама Янга, інституту онкології ім. Хантсмана, технологічної ради штату Юта, відділу комерціалізації технологій університету штату Юта, науково-дослідної і технологічної ініціативи штату (USTAR), корпорації економічного розвитку штату Юта, інституту енергетики і геофізики, Всесвітнього торгового центру.

Велике зацікавлення у фахівців групи викликали програма «The Foundary» бізнес-школи університету штату Юта, діяльність бізнес-ресурсного центру та бізнес-ангелів, проект «Інкубатор м'якої посадки» коледжу Солт-Лейк-Сіті та ін.

11 лютого відбулася цікава зустріч з представниками всесвітньої фармацевтичної компанії «Merg&Co.Inc.» і відділу комерціалізації технологій Національного інституту охорони

здоров'я США. Того ж дня був проведений підсумковий круглий стіл за результатами ділового стажування у США за програмою «Право на інтелектуальну власність: передача й комерціалізація технологій».

На основі почутого і побаченого у США, власного досвіду та існуючих концепцій підвищення конкурентоспроможності нашої країни і створення високопродуктивних робочих місць можна зробити такий висновок: *в Україні під опікою держави необхідно запустити процеси створення малих інноваційних приватних підприємств, які комерціалізуватимуть результати НДДКР, отримані у науково-дослідній сфері за кошти державного бюджету і тим самим будуть формувати прообрази нових наукомістких компаній — «точок росту» української екологічнобезпечної інноваційної економіки.*

ЯВОРСЬКИЙ М.С.

директор Львівського державного центру науки, інновацій та інформатизації